

Judikatūras krājums

TIESAS SPRIEDUMS (trešā palāta)

2016. gada 8. decembrī*

Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu — Direktīva 2008/48/EK — Patērētāju tiesību aizsardzība — Patēriņa kredītligumi — 2. panta 2. punkta j) apakšpunkts — Līgumi par atmaksu pa daļām — Maksājumu atlikšana bez maksas — 3. panta f) punkts — Kredīta starpnieki — Piedziņas sabiedrības, kas rīkojas aizdevēju vārdā

Lieta C-127/15

par lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu atbilstoši LESD 267. pantam, ko *Oberster Gerichtshof* (Augstākā tiesa, Austrija) iesniedza ar lēmumu, kas pieņemts 2015. gada 17. februārī un kas Tiesā reģistrēts 2015. gada 12. martā, tiesvedībā

Verein für Konsumenteninformation

pret

INKO, Inkasso GmbH.

TIESA (trešā palāta)

šādā sastāvā: palātas priekšsēdētājs L. Bejs Larsens [*L. Bay Larsen*], tiesneši M. Vīlars [*M. Vilaras*], J. Malenovskis [*J. Malenovský*], M. Safjans [*M. Saffjan*] (referents) un D. Švābi [*D. Šváby*],

ģenerālvokāte E. Šarpstone [*E. Sharpston*],

sekretāre S. Stremholma [*C. Strömholm*], administratore,

ņemot vērā rakstveida procesu un 2016. gada 25. februāra tiesas sēdi,

ņemot vērā apsvērumus, ko sniedza:

- *Verein für Konsumenteninformation* vārdā – *S. Langer, Rechtsanwalt*,
- *INKO, Inkasso GmbH* vārdā – *C. Rabl, Rechtsanwalt*,
- Vācijas valdības vārdā – *T. Henze* un *M. Hellmann*, kā arī *J. Kemper* un *D. Kuon*, pārstāvji,
- Francijas valdības vārdā – *D. Colas* un *S. Ghiandoni*, pārstāvji,
- Lietuvas valdības vārdā – *K. Dieninis* un *D. Kriaučiūnas*, kā arī *J. Nasutavičienė*, pārstāvji,
- Eiropas Komisijas vārdā – *S. Grünheid* un *G. Goddin*, pārstāves,

* Tiesvedības valoda – vācu.

noklausījusies ģenerālvokātes secinājumus 2016. gada 21. jūlija tiesas sēdē,
pasludina šo spriedumu

Spriedums

- 1 Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu ir par Eiropas Parlamenta un Padomes 2008. gada 23. aprīļa Direktīvas 2008/48/EK par patēriņa kredītlīgumiem un ar ko atceļ Direktīvu 87/102/EEK (OV 2008, L 133, 66. lpp., un labojumi – OV 2009, L 207, 14. lpp.; OV 2010, L 199, 40. lpp.; OV 2011, L 234, 46. lpp. un OV 2015, L 36, 15. lpp.), 2. panta 2. punkta j) apakšpunkta un 3. panta f) punkta interpretāciju.
- 2 Šis lūgums tika iesniegts tiesvedībā starp *Verein für Konsumenteninformation* (Patērētāju informācijas apvienība, turpmāk tekstā – “apvienība”) un *INKO, Inkasso GmbH* (turpmāk tekstā – “Inko”) jautājumā par tādu šīs sabiedrības praksi, atbilstoši kurai ar patērētājiem tiek noslēgti līgumi par parādu atmaksu pa daļām, piedāvājot maksājuma atlikšanu, bet nedarot tiem zināmu informāciju, kas sniedzama pirms līguma noslēgšanas.

Atbilstošās tiesību normas

Savienības tiesības

- 3 Direktīvas 2008/48 preambulas 24. apsvērumā ir noteikts:

“Patērētājam pirms kredītlīguma noslēgšanas jāsaņem visaptveroša informācija neatkarīgi no tā, vai kredīta pārdošanā ir iesaistīts starpnieks. Tādējādi kopumā prasības par informāciju, kas sniedzama pirms līguma noslēgšanas, būtu jāpiemēro arī kredīta starpniekiem. Tomēr, ja preču piegādātāji un pakalpojumu sniedzēji rīkojas kā kredīta palīgstarpnieki, nav lietderīgi viņus apgrūtināt ar juridiskām prasībām sniegt informāciju, kas sniedzama pirms līguma noslēgšanas saskaņā ar šo direktīvu. Preču piegādātājus un pakalpojumu sniedzējus var, piemēram, uzskatīt par tādiem, kas darbojas kā kredīta palīgstarpnieki, ja viņu kredīta starpnieka darbība nav galvenais viņu darījumu, uzņēmējdarbības vai profesionālās darbības mērķis. Šajos gadījumos tomēr panāk pietiekamu patērētāju aizsardzību, jo kreditors ir atbildīgs par to, lai patērētājs saņemtu pilnīgu informāciju, kas sniedzama pirms līguma noslēgšanas, vai nu no starpnieka, ja par to vienojas kreditors un starpnieks, vai kādā citā atbilstīgā veidā.”

- 4 Atbilstoši minētās direktīvas 2. pantam “Darbības joma”:

“1. Šo direktīvu piemēro kredītlīgumiem.

2. Šo direktīvu nepiemēro:

[..]

f) kredītlīgumiem, kuros nav paredzēti ne procenti, ne citas maksas, un kredītlīgumiem, kuros paredzēts, ka kredīts jāatmaksā trīs mēnešu laikā, un par kuriem tiek prasīta neievērojama samaksa;

[..]

j) kredītlīgumiem, kas attiecas uz esoša parāda maksājumu atlikšanu bez maksas;

[..]

6. Dalībvalstis var noteikt, ka tikai 1. līdz 4. pantu, 6., 7., 9. pantu, 10. panta 1. punktu, 10. panta 2. punkta a) līdz i) apakšpunktu, l) un r) apakšpunktu, 10. panta 4. punktu, 11., 13., 16. pantu un 18. līdz 32. pantu piemēro kredītligumiem, kuros paredzēts, ka kreditors un patērētājs vienojas par kārtību saistībā ar atliktiem maksājumiem vai atmaksas metodēm, ja patērētājs jau nav izpildījis sākotnējā kredītliguma saistības, ja:

- a) šāda kārtība, visticamāk, novērstu iespējamus tiesas procesus par šādu saistību neizpildi; un
- b) uz patērētāju tādēļ neattiektos mazāk izdevīgi noteikumi nekā tie, kas noteikti sākotnējā kredītligumā.

[..]”

5 Minētās direktīvas 3. pantā “Definīcijas” ir noteikts:

“Šajā direktīvā piemēro šādas definīcijas:

[..]

- b) “kreditors” ir fiziska vai juridiska persona, kas piešķir vai apsola piešķirt kredītu saskaņā ar savu amatu, nodarbošanos vai profesiju;
- c) “kredītligums” ir līgums, ar ko kreditors piešķir vai apsola piešķirt patērētājam kredītu atlikta maksājuma, aizdevuma vai citas tamlīdzīgas finansiālas vienošanās veidā; izņemot līgumus par ilglaicīgu pakalpojumu sniegšanu vai tāda paša veida preču piegādi, ja patērētājs maksā par šādiem pakalpojumiem vai precēm līguma noteikumu darbības laikā, maksājot pa daļām;

[..]

- f) “kredīta starpnieks” ir fiziska vai juridiska persona, kas nedarbojas kā kreditors un, veicot savus darījumus, uzņēmējdarbību vai profesionālo darbību par maksu, kas var būt naudas veidā vai jebkādā citā finansiālas atlīdzības veidā, par ko noslēgta vienošanās:
 - i) iesniedz vai piedāvā kredītligumus patērētājiem;
 - ii) palīdz patērētājiem, uzņemoties sagatavošanas darbus attiecībā uz kredītligumiem, kas nav minēti i) apakšpunktā; vai
 - iii) kreditora vārdā slēdz kredītligumus ar patērētājiem;
- g) “kredīta kopējās izmaksas patērētājam” ir visas izmaksas, tostarp procenti, komisijas nauda, nodokļi un jebkādi citi maksājumi, kas patērētājam jāmaksā saistībā ar kredītligumu un kas ir kreditoram zināmi, izņemot notāra izmaksas; iekļauj arī izmaksas, kas saistītas ar papildu pakalpojumiem saistībā ar kredītligumu, jo īpaši apdrošināšanas prēmijas, ja turklāt pakalpojumu līguma noslēgšana ir obligāts priekšnoteikums, vai nu lai vispār saņemtu kredītu, vai lai to saņemtu ar izsludinātajiem noteikumiem un nosacījumiem;
- h) “kopējā summa, kas jāmaksā patērētājam” ir kopējā kredīta kopsumma un kredīta kopējās izmaksas patērētājam;
- i) “gada procentu likme” ir kredīta kopējās izmaksas patērētājam, kas ir izteiktas ikgadējos procentos no kredīta kopsummas, attiecīgajā gadījumā iekļaujot izmaksas atbilstīgi 19. panta 2. punktam;

[..]”

- 6 Direktīvas 2008/48 5. panta “Informācija, kas sniedzama pirms līguma noslēgšanas” 1. punktā ir noteikts:

“Laikus, pirms patērētājs ir uzņēmies kredītlīguma vai piedāvājuma saistības, kreditors un attiecīgi kredīta starpnieks, balstoties uz kreditora piedāvātajiem kredīta noteikumiem un nosacījumiem un, attiecīgos gadījumos, uz patērētāja paustajām vēlmēm un sniegtajām ziņām, nodrošina patērētāju ar informāciju, kas nepieciešama, lai salīdzinātu dažādus piedāvājumus, pirms pieņem uz informāciju balstītu lēmumu par to, vai slēgt kredītlīgumu. [..]”

- 7 Šīs direktīvas 6. panta “Prasības pirms līguma noslēgšanas sniedzamajai informācijai attiecībā uz dažiem kredītlīgumiem pārtēriņa iespējas veidā un attiecībā uz dažiem īpašiem kredītlīgumiem” 1. punktā ir noteikts:

“Laikus, pirms patērētājs ir uzņēmies kredītlīguma vai piedāvājuma saistības attiecībā uz 2. panta 3., 5. vai 6. punktā minētajiem kredītlīgumiem, kreditors un attiecīgi kredīta starpnieks, balstoties uz kreditora piedāvātajiem kredīta noteikumiem un nosacījumiem un, attiecīgos gadījumos, patērētāja paustajām vēlmēm un sniegtajām ziņām, nodrošina patērētāju ar informāciju, kas nepieciešama, lai salīdzinātu dažādus piedāvājumus, pirms pieņem uz informāciju balstītu lēmumu, vai noslēgt kredītlīgumu.

[..]”

- 8 Atbilstoši minētās direktīvas 7. pantam “Atbrīvojumi no prasībām attiecībā uz informāciju, kas sniedzama pirms līguma noslēgšanas”:

“Šīs direktīvas 5. un 6. pants neattiecas uz preču piegādātājiem vai pakalpojumu sniedzējiem, kas rīkojas kā kredīta palīgstarptnieki. Tas neskar kreditora pienākumu nodrošināt, lai patērētājs saņemtu minētajos pantos norādīto informāciju, kas sniedzama pirms līguma noslēgšanas.”

- 9 Šīs direktīvas 21. pantā “Daži kredīta starptnieku pienākumi pret patērētājiem” ir noteikts:

“Dalībvalstis nodrošina, ka:

- a) kredīta starptnieks patērētājiem paredzētā reklāmā un dokumentācijā norāda savu pilnvaru apjomu, jo īpaši to, vai viņš strādā tikai ar vienu vai vairākiem kreditoriem vai arī kā neatkarīgs brokeris;
- b) maksu, kas patērētājam jāmaksā kredīta starptniekam par viņa sniegtajiem pakalpojumiem, ja tāda ir maksājama, paziņo patērētājam un patērētājs un kredīta starptnieks par to vienojas pirms kredītlīguma noslēgšanas papīra dokumenta veidā vai izmantojot citādu noturīgu informācijas nesēju;
- c) maksu, kas patērētājam jāmaksā kredīta starptniekam par viņa sniegtajiem pakalpojumiem, ja tāda ir maksājama, kredīta starptnieks paziņo kreditoram, lai varētu aprēķināt gada procentu likmi.”

Austrijas tiesības

- 10 2010. gada 20. maija *Verbraucherkreditgesetz* (Patērēja kredīta likums, *BGBL. I*, 28/2010; turpmāk tekstā – “*VKrG*”) 6. pants ir formulēts šādi:

“1. Laikus, pirms patērētājs ir uzņēmies kredītliguma vai piedāvājuma saistības, kreditors, balstoties uz kreditora piedāvātajiem kredīta noteikumiem un nosacījumiem un attiecīgos gadījumos uz patērētāja paustajām vēlmēm un sniegtajām ziņām, nodrošina patērētāju ar informāciju, kas nepieciešama, lai salīdzinātu dažādus piedāvājumus un pieņemtu uz informāciju balstītu lēmumu par to, vai slēgt kredītligumu. Informāciju sniedz papīra formā vai citā pastāvīgā informācijas nesējā, it īpaši norādot:

1) kredīta veidu;

[..]

3) kredīta kopsummu un izņemšanas noteikumus;

4) kredītliguma darbības termiņu;

[..]

7) gada procentu likmi un kopējās summas, kas patērētājam jāmaksā, ar uzskatāma piemēra palīdzību uzrādot visus likmes aprēķinam izmantotos pieņēmumus saskaņā ar 27. pantu; [..]

[..]

8. 1)–7) apakšpunktā paredzētie informēšanas pienākumi attiecas arī uz kredīta starpnieku, ja tas nav kredītu starpniecībā tikai pakārtoti iesaistīts preču piegādātājs vai pakalpojumu sniedzējs.”

- 11 *VKrG* 25. pantā ir paredzēts:

“1. Līgumiem, ar kuriem uzņēmums patērētājam piešķir kredītu maksājumu atlikšanai par maksu vai citu finansiālu palīdzību par maksu, ir piemērojamas 2. nodaļas normas [..]. [..]

2. [..] Cenu naudas izteiksmē, kā arī preces vai pakalpojumus norāda arī informācijā, kas jāsniedz pirms līguma noslēgšanas (6. panta 1. punkts) [..].”

- 12 *Allgemeines Bürgerliches Gesetzbuch* (Civilkodekss) 1000. panta 1. punktā ir noteikts:

“Ja likumā nav noteikts citādi, procentos, kuru apmērs nav noligts vai kuri izriet no likuma, jāmaksā 4 % gadā.”

- 13 Šī kodeksa 1333. pantā ir noteikts:

“1. Zaudējumus, ko parādnieks radījis savam kreditoram parāda maksājuma kavējuma dēļ, atlīdzina likumisko procentu veidā (1000. panta 1. punkts).

2. Līdztekus likumiskajiem procentiem kreditors var prasīt atlīdzināt arī citus parādnieka nesamaksātus un radušos zaudējumus, it īpaši nepieciešamos izdevumus par ārpusstiesas piedzīšanas vai atgūšanas pasākumiem, ja tie ir samērīgi ar piedzenamo parādu.”

Pamatlieta un prejudiciālie jautājumi

- 14 Saskaņā ar Austrijas tiesībām apvienība ir tiesīga celt kolektīvas prasības par aizlieguma noteikšanu, lai aizsargātu patērētāju intereses.
- 15 *Inko* ir parādu piedziņas aģentūra. Savas darbības ietvaros tā kreditoru uzdevumā nosūta parādniekiem brīdinājuma vēstules, kurās tā norāda neatmaksāto parādu summu, ieskaitot nesamaksātos procentus, un savus piedziņas izdevumus. Tā aicina parādniekus vai nu parādu samaksāt trīs dienu laikā, vai arī aizpildīt iepriekš noformētu veidlapu par piekrišanu parādnieku parāda atmaksas pa daļām grafikam un nosūtīt to atpakaļ. Formāli noslēdzot līgumu, parādnieki atzīst parāda esamību, “tostarp līguma darbības laikā aprēķināmos uzskaites izdevumus un procentus”. Viņi apņemas parādu atmaksāt, veicot noteiktas summas ikmēneša maksājumus saskaņā ar minēto grafiku, un veiktie maksājumi vispirms tiek attiecināti uz *Inko* izdevumiem, bet pēc tam uz pamatsummu un procentiem.
- 16 Apvienība vērsās *Handelsgericht Wien* (Vīnes Komerctiesa, Austrija) ar lūgumu aizliegt *Inko* slēgt ar patērētājiem parādu atgūšanas līgumus ar atlikto maksājumu, iepriekš nedarot zināmu VKrG 6. pantā paredzēto informāciju.
- 17 2013. gada 14. novembra nolēmumā minētā tiesa apmierināja apvienības prasību.
- 18 *Oberlandesgericht Wien* (Federālās zemes Augstākā tiesa Vīnē, Austrija), izskatot apelācijas sūdzību par šo nolēmumu, to daļēji grozīja ar 2014. gada 30. jūlija spriedumu.
- 19 Gan apvienība, gan *Inko* to pārsūdzēja *Revision* kārtībā iesniedzējtiesā.
- 20 Iesniedzējtiesa norāda, ka parādu piedziņas aģentūra, kā, piemēram, *Inko*, veic profesionālo darbību un atbildību par to gūst, izrakstot rēķinus par dažādiem izdevumiem. Tā kreditoru vārdā piedāvā parādniekiem noslēgt līgumus par maksājumu atlikšanu vai atmaksu pa daļām.
- 21 No lēmuma par prejudiciāla jautājuma uzdošanu izriet, ka *Inko* uzņēmējdarbības mērķis, pirmkārt, ir parādu atgūšana. Šādā kontekstā iesniedzējtiesa vēlas noskaidrot, vai tāda parādu piedziņas aģentūra kā *Inko*, kuras kredīta starpnieka darbībai ir tikai sekundāra nozīme salīdzinājumā ar citām profesionālajām darbībām, ko tā veic primāri, var tikt uzskatīta par “kredīta starpnieku” Direktīvas 2008/48 3. panta f) punkta izpratnē.
- 22 Runājot par Austrijas tiesiskajā regulējumā paredzētajām parāda atmaksas kavējuma finansiālajām sekām, iesniedzējtiesa norāda, ka parādniekam ir jāmaksā ne tikai likumiskie procenti, kuru likme ir 4%, bet jāatlīdzina arī citi kreditoram radītie zaudējumi, tostarp zaudējumi saistībā ar parāda atgūšanu, ja vien tie ir samērīgi.
- 23 No lēmuma par prejudiciāla jautājuma uzdošanu izriet, ka apvienība nav pierādījusi, ka nemaksājošajiem aizņēmējiem *Inko* piemērotie procenti un izdevumi apmēra ziņā pārsniedz tos, kas tiem būtu jāmaksā kreditoriem saskaņā ar Austrijas tiesību aktiem, ja kreditori paši šādiem parādniekiem piedāvātu maksājumu atlikšanu.
- 24 Līdz ar to iesniedzējtiesa vēlas noskaidrot, vai līgumi par parādu atmaksu pa daļām, piedāvājot maksājumu atlikšanu, ko *Inko* noslēdz ar patērētājiem, var tikt uzskatīti par nolīgtiem “bez maksas” Direktīvas 2008/48 2. panta 2. punkta j) apakšpunkta izpratnē un tādēļ var tikt izslēgti no šīs direktīvas piemērošanas jomas.

25 Šādos apstākļos *Oberster Gerichtshof* (Augstākā tiesa, Austrija) nolēma apturēt tiesvedību un uzdot Tiesai šādus prejudiciālus jautājumus:

“1) Vai parādu piedziņas aģentūra, kas parādu piedzišanas darījumos savu klientu vārdā piedāvā viņu parādniekiem slēgt līgumus par samaksu pa daļām, ierēķinot sava darba izdevumus, kurus galu galā maksā parādnieki, darbojas kā “kredīta starpnieks” Direktīvas 2008/48 3. panta f) punkta izpratnē?

2) Ja atbilde uz pirmo jautājumu ir apstiprinoša:

vai līgums par samaksu pa daļām, ko slēdz par parādu piedziņas aģentūras starpniecību starp parādnieku un viņa kreditoru, ir “maksājumu atlikšana bez maksas” Direktīvas 2008/48 2. panta 2. punkta j) apakšpunkta izpratnē, ja saskaņā ar šo līgumu parādniekam ir jāmaksā tikai nesamaksātais parāds, kā arī tādi procenti un izdevumi, kas viņam būtu jāmaksā arī saskaņā ar likumu, proti, arī tad, ja netiktu noslēgts šāds līgums?”

Par prejudiciāliem jautājumiem

Par otro jautājumu

26 Ar otro jautājumu, kas ir jāizskata pirmām kārtām, iesniedzējtiesa būtībā jautā, vai Direktīvas 2008/48 2. panta 2. punkta j) apakšpunkts ir jāinterpretē tādējādi, ka līgums par kredīta atmaksu pa daļām, kas pēc patērētāja saistību nepildīšanas ir noslēgts starp patērētāju un aizdevēju ar parādu piedziņas aģentūras starpniecību, ir nolīgts “bez maksas” šīs tiesību normas izpratnē, ja ar šo līgumu patērētājs apņemas atmaksāt visu kredīta summu un samaksāt procentus un izdevumus, kas tam būtu jādara saskaņā ar valsts tiesisko regulējumu šāda līguma neesamības gadījumā.

27 Lai atbildētu uz šo jautājumu, vispirms ir jānorāda, ka Direktīva 2008/48 patērēja kredīta jomā paredz pilnīgu un obligātu saskaņošanu noteiktās pamatnozārēs, kas ir uzskatāma par nepieciešamu, lai visiem Eiropas Savienības patērētājiem nodrošinātu augstu un līdzvērtīgu viņu interešu aizsardzības līmeni un sekmētu pareizi funkcionējoša patērēja kredītu iekšējā tirgus izveidi (skat. spriedumu, 2014. gada 18. decembris, *CA Consumer Finance*, C-449/13, EU:C:2014:2464, 21. punkts).

28 Šo direktīvu saskaņā ar tās 2. panta 1. punktu piemēro kredītlīgumiem, izņemot, kā tas noteikts šī panta 2. punkta j) apakšpunktā, kredītlīgumiem, kas attiecas uz esoša parāda maksājumu atlikšanu bez maksas.

29 Pirmkārt, runājot par “kredītlīguma” jēdzienu, tas šīs direktīvas 3. panta c) punktā ir definēts kā līgums, ar ko kreditors piešķir vai apsola piešķirt patērētājam kredītu atlikta maksājuma, aizdevuma vai citas tamlīdzīgas finansiālas vienošanās veidā, izņemot līgumus par ilglaicīgu pakalpojumu sniegšanu vai tāda paša veida preču piegādi, ja patērētājs maksā par šādiem pakalpojumiem vai precēm līguma noteikumu darbības laikā, maksājot pa daļām.

30 Jākonstatē, ka šajā tiesību normā definētais “kredītlīguma” jēdziens ir sevišķi plašs un attiecas arī uz tādu līgumu, kāds ir izskatāms pamatlietā un kurā ir paredzēta esoša parāda atmaksāšana pa daļām.

31 Šajā ziņā no Direktīvas 2008/48 2. panta 6. punkta skaidri izriet, ka direktīva principā ir piemērojama līgumiem, kuros paredzēta aizdevēja un patērētāja vienošanās par maksājumu atlikšanu vai atmaksas kārtību, ja patērētājs jau nav izpildījis sākotnējā kredītlīguma saistības.

- 32 Līdz ar to tāds līgums, ko ar patērētāju noslēdz vai nu tieši aizdevējs, vai arī kredīta starpnieks, kas rīkojas aizdevēja vārdā, ir jāuzskata par “kredītlīgumu” šīs direktīvas 3. panta c) punkta izpratnē, neskarot šīs direktīvas 2. panta 2. punktā paredzētās atkāpes.
- 33 Ja reiz tā ir, otrkārt, ir jānovērtē, vai šāds līgums ir nolīgts “bez maksas” šīs pašas direktīvas 2. panta 2. punkta j) apakšpunkta izpratnē, ja patērētājs apņemas atmaksāt visu kredīta summu, kā arī samaksāt procentus un izdevumus, kas tam šāda līguma neesamības gadījumā būtu jādara saskaņā ar valsts tiesisko regulējumu.
- 34 Lai arī Direktīvā 2008/48 “izdevumu” jēdziens nav konkrēti definēts, jānorāda, ka saskaņā ar šīs direktīvas 3. panta g) punktu kredīta kopējās izmaksas patērētājam ir visas izmaksas, kas patērētājam jāmaksā saistībā ar kredītlīgumu un ir kreditoram zināmas (skat. spriedumu, 2016. gada 21. aprīlis, *Radlinger un Radlingerová*, C-377/14, EU:C:2016:283, 84. punkts).
- 35 Sevišķi plašās definīcijas Direktīvas 2008/48 jēdzienam “kredītlīgums” 3. panta c) punkta izpratnē un jēdzienam “kredīta kopējās izmaksas patērētājam” 3. panta g) punkta izpratnē atbilst šajā direktīvā izvirzītajam un šī sprieduma 27. punktā atgādinātajam mērķim tādējādi, ka tās ļauj nodrošināt augstu patērētāju aizsardzību.
- 36 Arī jebkāds šīs direktīvas piemērošanas jomas ierobežojums atbilstoši tās 2. panta 2. punktam ir jāinterpretē, ievērojot šo mērķi.
- 37 Līdz ar to, ja ar līgumu, kurā ir paredzēti jauni nosacījumi par esoša parāda atmaksu, patērētājs apņemas ne tikai atmaksāt visu kredīta summu, bet arī samaksāt procentus vai izdevumus, kas nav bijuši paredzēti sākotnējā līgumā, saskaņā ar kura noteikumiem ir piešķirts neatmaksātais kredīts, šāds līgums nav uzskatāms par nolīgtu “bez maksas” Direktīvas 2008/48 2. panta 2. punkta j) apakšpunkta izpratnē.
- 38 Šajā gadījumā no iesniedzējtiesas nolēmuma izriet, ka līgumos par atmaksu pa daļām, ko *Inko* piedāvā patērētājiem pēc saistību neizpildes, ir paredzēts, ka patērētāji apņemas atmaksāt savu parādu, veicot ikmēneša maksājumus, turklāt veiktie maksājumi vispirms tiek ieskaitīti *Inko* izdevumu segšanai, bet pēc tam atlikušās pamatsummas un procentu segšanai.
- 39 Šāds līgums, kurā patērētājam ir noteikts pienākums samaksāt parādu piedziņas aģentūras, šajā gadījumā *Inko*, izdevumus, kas nebija paredzēti sākotnējā kredītlīgumā, nav uzskatāms par saistītu ar maksājumu atlikšanu “bez maksas” Direktīvas 2008/48 2. panta 2. punkta j) apakšpunkta izpratnē.
- 40 Ņemot vērā šī sprieduma 27. punktā minēto mērķi nodrošināt visiem patērētājiem viņu interešu augstu aizsardzības līmeni, šo konstatējumu nevar apšaubīt šādā līgumā paredzēto procentu un izdevumu kopsummu dēļ, pat ja šīs summas nepārsniedz to, kas līgumslēdzēju vienošanās neesamības gadījumā būtu jāmaksā saskaņā ar valsts tiesisko regulējumu, kas ir piemērojams maksājumu kavēšanas gadījumā.
- 41 Šādos apstākļos uz otro jautājumu ir jāatbild, ka Direktīvas 2008/48 2. panta 2. punkta j) apakšpunkts ir jāinterpretē tādējādi, ka līgums par kredīta atmaksu pa daļām, kas pēc patērētāja saistību nepildīšanas ir noslēgts starp patērētāju un aizdevēju ar parādu piedziņas aģentūras starpniecību, nav nolīgts “bez maksas” šīs tiesību normas izpratnē, ja ar šo līgumu patērētājs apņemas atmaksāt visu kredīta summu un samaksāt procentus vai izdevumus, kas nav bijuši paredzēti sākotnējā līgumā, saskaņā ar kuru šis kredīts ir ticis piešķirts.

Par pirmo jautājumu

- 42 Ar pirmo jautājumu, kas ir jāizskata otrām kārtām, iesniedzējtiesa būtībā jautā, vai Direktīvas 2008/48 3. panta f) punkts un 7. pants ir jāinterpretē tādējādi, ka piedziņas aģentūra, kura aizdevēja vārdā noslēdz līgumu par neatmaksātā kredīta atmaksu pa daļām, bet kura šī kredīta starpnieka statusā rikojas tikai kā palīgstarpnieks, ir jāuzskata par “kredīta starpnieku” šī 3. panta f) punkta izpratnē un tai ir jāpiemēro pienākums darīt zināmu patērētājam informāciju, kas sniedzama pirms līguma noslēgšanas šīs direktīvas 5. un 6. panta izpratnē.
- 43 Šajā ziņā ir jāatgādina, ka saskaņā ar minēto 3. panta f) punktu “kredīta starpnieks” ir fiziska vai juridiska persona, kas nedarbojas kā kreditors un kas, veicot savus darījumus, uzņēmējdarbību vai profesionālo darbību par maksu, kura var būt naudas veidā vai jebkādā citā finansiālas atbildības veidā, par ko noslēgta vienošanās, iesniedz vai piedāvā kredītlīgumus patērētājiem, palīdz patērētājiem, uzņemoties sagatavošanas darbus attiecībā uz kredītlīgumiem, vai kreditora vārdā slēdz kredītlīgumus ar patērētājiem.
- 44 Līdz ar to piedziņas aģentūra, kā, piemēram, *Inko*, kas aizdevēja vārdā rikojas, lai noslēgtu līgumu par neatmaksātā kredīta atmaksu pa daļām, saskaņā ar kuru patērētājs apņemas atmaksāt visu kredīta summu un samaksāt procentus un izdevumus, ir jākvalificē kā “kredīta starpnieks” šīs tiesību normas izpratnē.
- 45 Strīds pamatlietā attiecas uz jautājumu, vai tādai piedziņas aģentūrai kā *Inko* tās kredīta starpnieka darbības ietvaros ir pienākums darīt patērētājiem zināmu informāciju, kas sniedzama pirms līguma noslēgšanas, kā tas ir paredzēts *VKrG* 6. pantā, ar kuru Austrijas tiesībās ir transponēts Direktīvas 2008/48 5. pants.
- 46 Šajā ziņā ir jānorāda, ka šādam kredīta starpniekam principā ir šīs direktīvas 5. un 6. pantā paredzētais pienākums darīt zināmu patērētājam informāciju, kas sniedzama pirms līguma noslēgšanas.
- 47 Taču saskaņā ar Direktīvas 2008/48 7. panta pirmo teikumu šāds pienākums nav preču piegādātājiem vai pakalpojumu sniedzējiem, kas rikojas kā kredīta palīgstarpnieki. Šajā ziņā minētās direktīvas preambulas 24. apsvērumā ir noteikts, ka šos preču piegādātājus un pakalpojumu sniedzējus var, piemēram, uzskatīt par tādiem, kas darbojas kā kredīta palīgstarpnieki, ja viņu kredīta starpnieka darbība nav galvenais viņu darījumu, uzņēmējdarbības vai profesionālās darbības mērķis.
- 48 Iesniedzējtiesai ir jāpārbauda, vai, ņemot vērā visus pamatlietas apstākļus, it īpaši attiecīgā kredīta starpnieka darbības galveno mērķi, tas var tikt uzskatīts par tādu, kas darbojas kā kredīta palīgstarpnieks šīs direktīvas 7. panta pirmā teikuma izpratnē.
- 49 Vienlaicīgi jānorāda, ka kredīta starpniekam iespējami piemērojama izņēmums no pienākuma darīt zināmu patērētājam informāciju, kas sniedzama pirms līguma noslēgšanas, neietekmē “kredīta starpnieka” jēdzienu Direktīvas 2008/48 3. panta f) punkta izpratnē, bet tā vienīgās sekas ir izslēgt to, ka personām, kas darbojas tikai kā kredīta palīgstarpnieki, tiek piemērots šīs direktīvas 5. un 6. pantā paredzētais pienākums darīt zināmu informāciju, kas sniedzama pirms līguma noslēgšanas, bet pārējās direktīvas tiesību normas, īpaši tās 21. pants par dažiem kredīta starpnieka pienākumiem pret patērētājiem, šādām personām joprojām ir piemērojamas.
- 50 Šis izņēmums neietekmē arī Direktīvā 2008/48 paredzēto patērētāja aizsardzības līmeni.
- 51 Kā ģenerālvokāte būtībā norādījusi savu secinājumu 28.–30. punktā, šīs direktīvas 5. un 6. punktā formulētais aizdevēja un vajadzības gadījumā kredīta starpnieka pienākums darīt zināmu patērētājam informāciju, kas sniedzama pirms līguma noslēgšanas, palīdz sasniegt šī sprieduma 27. punktā minēto

mērķi nodrošināt visiem patērētājiem viņu interešu augstu aizsardzības līmeni (šajā ziņā skat. spriedumus, 2014. gada 18. decembris, *CA Consumer Finance*, C-449/13, EU:C:2014:2464, 21. punkts, un 2016. gada 21. aprīlis, *Radlinger* un *Radlingerová*, C-377/14, EU:C:2016:283, 61. punkts).

- 52 Kā izriet no šīs direktīvas 7. panta otrā teikuma, lasot to direktīvas preambulas 24. apsvēruma gaismā, Direktīvas 2008/48 7. panta pirmajā teikumā paredzētais izņēmums attiecībā uz preču piegādātājiem vai pakalpojumu sniedzējiem, kas rīkojas kā kredīta palīgstarpmieki, neskar kreditora pienākumu nodrošināt, lai patērētājs saņemtu šīs direktīvas 5. un 6. pantā norādīto informāciju, kas sniedzama pirms līguma noslēgšanas.
- 53 Ņemot vērā visus iepriekš izklāstītos apsvērumus, uz pirmo jautājumu ir jāatbild, ka Direktīvas 2008/48 3. panta f) punkts un 7. pants ir jāinterpretē tādējādi, ka piedziņas aģentūra, kura aizdevēja vārdā noslēdz līgumu par neatmaksātā kredīta atmaksu pa daļām, bet kura šī kredīta starpmieka statusā rīkojas tikai kā palīgstarpmieks, kas ir jāpārbauda iesniedzējtiesai, ir jāuzskata par “kredīta starpmieku” šī 3. panta f) punkta izpratnē un tai nav jāpiemēro pienākums darīt zināmu patērētājam informāciju, kas sniedzama pirms līguma noslēgšanas šīs direktīvas 5. un 6. panta izpratnē.

Par tiesāšanās izdevumiem

- 54 Attiecībā uz pamatlietas pusēm šī tiesvedība ir stadija procesā, kuru izskata iesniedzējtiesa, un tā lemj par tiesāšanās izdevumiem. Izdevumi, kas radušies, iesniedzot apsvērumus Tiesai, un kas nav minēto pušu izdevumi, nav atlīdzināmi.

Ar šādu pamatojumu Tiesa (trešā palāta) nospriež:

- 1) Eiropas Parlamenta un Padomes 2008. gada 23. aprīļa Direktīvas 2008/48/EK par patēriņa kredītlīgumiem un ar ko atceļ Direktīvu 87/102/EEK, 2. panta 2. punkta j) apakšpunkts ir jāinterpretē tādējādi, ka līgums par kredīta atmaksu pa daļām, kas pēc patērētāja saistību nepildīšanas ir noslēgts starpmieka un aizdevēja ar parādu piedziņas aģentūras starpmiecību, nav nolīgts “bez maksas” šīs tiesību normas izpratnē, ja ar šo līgumu patērētājs apņemas atmaksāt visu kredīta summu un samaksāt procentus vai izdevumus, kas nav bijuši paredzēti sākotnējā līgumā, saskaņā ar kuru šis kredīts ir ticis piešķirts;
- 2) Direktīvas 2008/48 3. panta f) punkts un 7. pants ir jāinterpretē tādējādi, ka piedziņas aģentūra, kura aizdevēja vārdā noslēdz līgumu par neatmaksātā kredīta atmaksu pa daļām, bet kura šī kredīta starpmieka statusā rīkojas tikai kā palīgstarpmieks, kas ir jāpārbauda iesniedzējtiesai, ir jāuzskata par “kredīta starpmieku” šī 3. panta f) punkta izpratnē un tai nav jāpiemēro pienākums darīt zināmu patērētājam informāciju, kas sniedzama pirms līguma noslēgšanas šīs direktīvas 5. un 6. panta izpratnē.

[Paraksti]